

Mededeling Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	Strategie & Innovatie	ID-nummer	WBL-1581137097-825
Indiener	Tummers, Geert	Portefeuillehouder	A. Jansen
Onderwerp	Strategie-expeditie UvW		
Datum vergadering	21 december 2022	Agendapunt nr.	5.8

Kennisnemen van de door de Unie van Waterschappen begin 2022 ingezette strategie-expeditie van en voor de waterschappen: ‘Het verhaal over het waterschap voor de toekomst’

Inleiding

De Unie van Waterschappen is begin 2022 in de aanloop naar de verkiezingen van maart 2023 gestart met een strategie-expeditie van en voor de waterschappen. In een aantal sessies -eerst landelijk en daarna regionaal- wordt toegewerkt naar een ‘nieuw verhaal van de waterschappen’. De NSOB (Nederlandse School voor Openbaar Bestuur) begeleidt deze expeditie. In het eerste deel hiervan is in drie sessies met een groep van dijkgraven, DB-leden, secretaris-directeuren en het bestuur van de Unie van Waterschappen stilgestaan bij de ontwikkelingen die zich nu en in de toekomst voordoen bij de waterschappen. Door te kijken vanuit het ‘kraaiennest’ is geprobeerd te ontdekken welke ontwikkelingen nu het waterschap al raken en eveneens welke zich al aandienen aan de horizon. Daarbij is van het bekende-bekende via het bekende-onbekende zelfs gepoogd het onbekende-onbekende (de dingen waarvan we niet weten wat we niet weten) af te tasten.

Kernboodschap

Zuiveringsbeheer is als taak van de waterschappen uiteraard ook aan de orde geweest. In de over dit eerste traject opgestelde rapportage (zie pagina 18 van de bijlage) is over zuiveren de volgende tekst opgenomen:

‘Anders nadenken over waterzuivering

Het waterschap is voor veel zaken verantwoordelijk. Van oudsher is het ingesteld om de dijken te bouwen en te beheren, om ervoor te zorgen dat de inwoners in Nederland droge voeten houden. Hieronder valt ook het beheer van het watersysteem. Later komt hier het zuiveren van afvalwater bij. Destijds (wellicht) een logische keuze, maar hoe logisch is dat op dit moment nog? Nu de kosten die burgers en bedrijven aan het waterschap betalen onder druk komen te staan en de organisaties zich ook op nieuwe thema’s storten, rijst de vraag: kan dat niet anders? Hier en daar klinken stemmen om het zuiveringsproces los te koppelen van het waterschap. De kosten voor het zuiveren van water stijgt en brengt steeds meer uitdagingen met zich mee. Door dit te (semi)privatiseren kunnen de kosten voor het waterschap naar beneden en kunnen zij zich (meer) richten op hun kernwerkzaamheden. Het zuiveren van water kan dan worden belegd bij een andere organisatie. Door anders naar waterzuivering te kijken, ontstaat er bijvoorbeeld ruimte om op een andere manier na te denken over afvalwater. Moeten we het nog wel afvalwater noemen? En welke partijen komen nog meer in beeld wanneer we naar zuivering anders kijken? Kunnen drinkwaterbedrijven niet verantwoordelijk gemaakt worden voor de

gehele keten, zowel zuiveren als het leveren van drinkwater? De kosten voor een liter water zullen hierdoor stijgen en dat zou bij kunnen dragen aan een bewustere omgang met drinkwater.'

De landelijke strategie-expeditie van de Unie van Waterschappen heeft derhalve ook raakvlakken met het lopende governancetraject WL-WBL in relatie tot de vraagstelling over een toekomstbestendige inrichting van het taakveld waterzuiveren en waterketen.

Vervolg

Op 5 oktober jl. is het tweede semester van de expeditie van start gegaan. Doel daarvan is de verbreding van de beweging, door meer waterschappers te betrekken bij dit strategietraject en het breder in de waterschaporganisaties te laten landen. Deze sessie wordt gevolgd door regionale sessies, waarbij in elke sessie vier of vijf waterschappen bijeenkomen om het gesprek aan te gaan over ontwikkelingen die op de waterschappen afkomen en hoe zij hiermee om kunnen gaan, specifiek in de eigen regio. Daarnaast worden aan die generieke thema's mogelijk ook lokale thema's toegevoegd. Voor welke opgaven zien deze waterschappen zich gesteld? Deze vraag wordt aangevlogen vanuit datgene wat we al weten (het bekende – bekende) als ook vanuit datgene wat we nog niet weten (het onbekende – onbekende). Op die wijze wordt getracht iets verder in de toekomst te kijken. Wat voor organisatie past daarbij? Welk verhaal van de regio past hierbij? Dergelijke vragen nodigen uit tot een andere manier van kijken en te bouwen aan een perspectief op het waterschap voor de toekomst.

WBL en WL nemen op 23 november samen deel aan de regionale sessie samen met de waterschappen AA en Maas, De Dommel en Brabantse Delta.

Bijlage: NSOB – 2022- Een waterschap voor de toekomst